

ИЗДАНИЕ НА СЪЮЗА НА ИЗОБРЕТАТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ИНОВАТИВНО

В БРОЯ

Великите конструктори

Новини от света на бизнеса и интелектуалната собственост

Предстоящи събития

Вернер фон Браун

Брой 4(34)/2025

ISSN: 2815-3502

Редакционна колегия

Проф. д.т.н. д-р инж. Гаро Мардиросян – гл. редактор

Д-р инж. Марио Христов – зам. гл. редактор

Проф. д.с.н. д-р Славка Лукипудис

Доц. д-р Роксандра Памукова - Майкълсън

Маг. Милен Марков

Използвани са и материали от Интернет, сайта на Патентно ведомство на Република България <https://www.bpo.bg/>, сайт <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/bg/sheet/36/>, сайт на ИКИТ-БАН www.space.bas.bg, сайт на Министерство на иновациите и растежа <https://www.mig.government.bg/>, сайт на Съюза на изобретателите в България <https://sibulgaria.org/>, архиви на СИБ, научно-технически и организационни дейности на СИБ, БТА и лични архиви.

Съдържание

Великите конструктори	3
ВЕРНЕР ФОН БРАУН	
Новини от света на бизнеса и интелектуалната собственост	10
Предстоящи събития	19

ВЕЛИКИТЕ КОНСТРУКТОРИ

Вернер Фон Браун

Самият той не стъпи на Луната,
но удържа думата, която даде на американците

Вернер Магнус Максимилиан Фрайхер фон Браун е роден през 1912 г. в имение в Източна Прусия. Семейният герб е три риби и две щраусови пера върху щит, шлем и наметало в червено и сребристо. Баща му е политик, а майката е потомък на четири кралски фамилии.

В училище Вернер не е блестящ ученик. Бъдещият гениален конструктор има най-слаби оценки по математика и физика.

Вернер свири на цигулка и пиано, учи при известния композитор, цигулар и музикален педагог Паул Хиндемит и се готви за композитор.

Паул Хиндемит

Но за конфирмацията (причастието), вместо дълги панталони и часовник, Вернер получава от майка си подарък телескоп. Той поглежда в него и до края на живота си остава взрян в небето.

През второто десетилетие на XX в. Германия интересът към ракетите расте. Вернер фон Браун попада на книгата на немския физик проф. Херман Оберт „Ракети за междупланетни пространства”.

Проф. Херман Оберт

Вернер не разбира и дума от книгата на проф. Оберт. Хвърля се да учи математика и физика във Висшата техническа школа в Берлин, запознава се с проф. Оберт и става третият член на новото Германско общество за космически пътешествия. Вернер фон Браун завършва висшето си образование през 1932 г. От 1937 до 1945 е директор на Германския център за ракетни изследвания в Пенемюнде на брега на Балтийско море.

През април 1932 г., в "Сдружението за космически полети" неочаквано се появяват трима господа в цивилно облекло. Те търсят начини да заобиколят Версайския договор, според който след края на Първата световна война на Германия се забранява да използва самолети и артилерийски гранати. Във Версайския договор обаче не се споменава нищо за ракети. Предлагат на Вернер изключителни възможности да експериментира, на което младият конструктор откликва незабавно. От 1937 г. насетне ръководи голяма опитна ракетна площадка. Именно на тази площадка построява за Германия нейното "чудодейно оръжие". От 1941 г. нататък ракетите V2 на Фон Браун се произвеждат серийно. Фау-2 (V2) е ракета с далечен обseg на действие, използваща течено гориво. За превръщането на тази ракета в серийно произвеждано оръжие заслуга има и германският му колега инженер Конрад Вандемберг.

Ракетата Фау-2 (V2)

Вече във времето, когато значителна част от германската индустрия е унищожена от бомбардировките, Конрад Вандемберг създава и организира ракетното производство на конвейер в подземен завод, недостижим за ударите на англо-американската авиация.

Базата в Пенемюнде е полигон за изпитание на „Фау“, а фон Браун е технически директор на тази база. Става член на национал-социалистическата партия и достига до военното звание щурмбанфюрер от СС. По-късно твърди, че е аполитичен, но е бил притискан и приема членството, за да продължи да работи.

Когато първата ракета „Фау“ пада в Лондон, фон Браун казва: „Всичко е перфектно, освен фактът, че ракетата се приземи на грешната планета“. Той коментира с приятели поражението на Германия и е предаден от жена. Властите го подозират в саботаж заради ниската ефективност на ракетите „Фау“ и Гестапо го арестува. Освобождава го лично Хитлер. Фюрерът още разчита на супероръжието и засипва Острова с ракети, макар те да не са ефективни – от около 4 300 изстреляни ракети „Фау“ само 3 000 достигат целта.

Подозренията за саботаж на фон Браун се засилват, но той успява да скрие копия от чертежите в изоставена мина в планината Харц и отвежда 500 души от екипа си първо в Австрия, а после и в Бавария, където се предава на съюзниците. Когато среща първия американец, брат му казва: „Аз съм Магнус фон Браун, моят брат измисли ракетите Фау-2, искаме да се предадем“. Американците знаят името фон Браун – то води Черния списък с учени, които те искат. И му се радват, макар отначало да имат проблем с идентичността – изглежда им „твърде млад, твърде едър и твърде весел“. Но бързо започват да му вярват и „ракетният барон“ е прехвърлен в САЩ.

След края на войната Вернер фон Браун работи в САЩ като технически съветник към ракетната програма на САЩ. През 1950 г. е прехвърлен в Хънтсвил, Алабама, където в продължение на 10 години оглавява Редстоунската ракетна програма. Фон Браун е натурализиран като американски гражданин през 1955 г. В желанието си да използват гениалния конструктор, американските политици и служби пренебрегват факта, че е фон Браун е бивш член на Национал-социалистическата партия, щурмбанфюрер от СС и лично е познавал Адолф Хитлер. Фон Браун твърди, че е аполитичен но приема членството, за да има възможност да продължи да работи. Казва, че е носил униформата на СС много рядко, повишаван е автоматично, не по заслуги и не е участвал в репресивни действия.

Вернер фон Браун създава ракетите „Атлас“ и „Редстоун“, както и сателита „Explorer“, изведен в орбита през месец януари 1958 г. – четири

*Старт на ракетата „Редстоун“
от космодрума Кейп Канаверал – 1958 г.*

месеца след съветския сателит „Спутник“. Американците сами се прецакват, защото екипът на фон Браун е готов с „Explorer“ половин година преди „Спутник“, но не го изстрелват заради съперничество и караници между флота и сухопътните сили на САЩ.

Фон Браун се опитва да превърне в реалност невъобразимото – лунни селища, колония на Марс, спътници с безплатни образователни програми за бедните по света, орбитални станции, които приемат деца за скаутски лагери в Космоса, ракети, с които навлизаме дълбоко във Вселената...

През 1958 г. е създадена Националната администрация по въздухоплаване и изследване на космическото пространство (НАСА). Две години по-късно Вернер фон Браун става директор по разработката на операциите в новосъздадения център на НАСА – „Маршал“ в Хънтсвил, Алабама. Той и екипът му са вече към цивилното космическо управление.

Програмата „Аполо“ е третата американска програма за пилотирани космически полети и първата в света програма за изпращане на хора на Луната и връщането им обратно. Програмата обхваща периода от 1961 до 1972 г.

Вернер фон Браун отговаря за разработката на „Сатурн V“ – ракетата, използвана в програмата „Аполо“ за пилотиран полет до Луната.

Вернер фон Браун на работното си бюро с макети на ракети от семейство „Сатурн“

Общият брой на мисиите през периода от 1961 г. до 1975 г. по програмата „Аполо“ на НАСА е 33. От 1968 до 1975 г. са изстреляни 15 космически кораба от серията „Аполо“ с екипаж на борда. От тях 9 са достигали до Луната, успешно са се прилунили 6, като на Луната са се разхождали общо 12 американски астронавта.

Вернер фон Браун пред двигателите на „Сатурн V“

„Сатурн V“ е тристепенна ракета, висока 110 m с диаметър 10 m. В момент на старт масата ѝ е над 3 млн. kg. Способна е да изведе в околоземна орбита товар до 118 хил. kg, а до Луната – 47 хил. kg.

Ракетата „Сатурн V“ извежда към Луната кораба „Аполо 11“ [NASA]

Когато на 20 юли 1969 г. лунният модул „Ийгъл“ с екипаж Нийл Армстронг, Майкъл Колинс и Едуин Олдрин успешно каца на лунната повърхност, гениалният конструктор е само на 57 години.

Почетният доктор на 25 академични институции по цял свят Вернер фон Браун почива на 16 юни 1977 г. в Александрия, щата Вирджиния на 65 годишна възраст.

Той сам не стъпва на Луната, но удържа думата, която дава на американците: „Има само едно нещо, което твърдо мога да обеща за нашата космическа програма – че всеки ваш долар, похарчен за нея, ще стигне наистина далече“.

Новини от света на бизнеса и интелектуалната собственост

МИР подкрепя още 92 фирми с 23 млн. лв. за разработване на иновации

Министерството на иновациите и растежа ще подкрепи още 92 фирми по процедурата за разработване на иновации от Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“. Те ще получат малко над 23 млн. лв. С това осигуреното безвъзмездно финансиране по тази мярка ще достигне почти 114 млн. лв., а броят на подпомогнатите компании ще стане близо 400.

По процедурата можеха да кандидатстват микро-, малки и средни компании (МСП), дружества с до 3000 служители и големи фирми в партньорство с МСП. Минималният размер на финансирането е 50 000 лв., а максималният зависи от големината на предприятията. За микро- е 250 000 лв., за малките – 400 000 лв., а за останалите – 500 000 лв.

Проектите, които ще бъдат финансирани, са насочени изцяло към разработване на иновация в някоя от петте тематични области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) – „Информатика и ИКТ“, „Мехатроника и микроелектроника“, „Индустрия за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“, „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии“ и „Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика“.

Източник: МИР

Ръст в търговията с космически продукти в ЕС през 2024 г.

Ще осъзнае ли Европа важността на Космоса?

Небето отдавна вече не е лимит за хората и **последната космическа мисия на Blue Origin**, която отведе 6 жени, сред които поп иконата Кейти Пери и жената до Джеф Безос, журналистката и писателка Лорън Санчес, до границата на космическото пространство, го доказва.

Космосът винаги е привличал хората и ако някога сме го гледали със страхопочитание, днес повече от всякога искаме да го покорим. От територия, запазена само за научни агенции и филмови сценарии, космическата индустрия се превръща във все по-динамичен сектор с реални икономически измерения.

Според данни на Евростат, през 2024 г. ЕС, който през последните години от водещ, се превръща в догонващ играч, отчита ръст в търговията на космически продукти, включително спътници и ракети носители.

Според данните за 2024 г. стойността на износа от ЕС на космически продукти, включително спътници, суборбитални и космически ракети-носители, достига 1,217 млрд. евро, което е увеличение спрямо 1,20 млрд. евро през 2019 г. Още по-сериозен е ръстът при вноса като стойността му нараства от 117 млн. евро на 166 млн. евро.

Друг важен акцент в европейската космическа индустрия е висока степен на концентрация на търговията с малко търговски партньори.

През изминалата година основната част от износа (77,3 %) е насочен към Съединените американски щати, което подчертава стратегическото партньорство между ЕС и САЩ в тази област. Другата част от износа е насочена на изток като Индонезия заема второто място с 9,7 %, а след нея е нарежда Южна Корея с 8,6 %.

Макар Европа да остава в сянката на САЩ, Китай и Русия, а през последните години и много други държави усилено развиват космическите си програми, фактът, че износът силно доминира над вноса, е положителен знак за конкурентоспособността на сектора. Все по-силно обаче е усещането, че Европа все повече изостава в космическата икономика, което кара държавите членки да призовават за повече публични и частни инвестиции в сектора.

Време е Европа да разпознае важността на Космоса днес и да осъзнае, че старият модел, основан главно на публична подкрепа, е остарял в условията на глобална, конкурентна космическа икономика.

Източник: ЛИДЕР.БГ

Патентното ведомство и УниБИТ отбелязаха заедно Световния ден на интелектуалната собственост

Тринадесети национален семинар под надслов "Интелектуалната собственост и новите измерения в изкуството и науката: предизвикателства и възможности" събра изследователи, преподаватели и експерти, които обсъдиха ролята на интелектуалната собственост в съвременния свят. Форумът е по повод Световния ден на интелектуалната собственост – 26 април и се състоя на 25 април 2025 г. в зала "Тържествена" на Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ).

Организатори на научния форум бяха УниБИТ, в партньорство с Патентно ведомство на Република България, Службата на ЕС за интелектуална собственост, ЮЗУ "Неофит Рилски"- Благоевград и АМТИИ "Проф. Асен Диамандиев"- Пловдив. Това беше и единственото събитие от България, което представя страната в интерактивната карта на Световната организация по интелектуална собственост, по повод Световния ден на интелектуалната собственост.

Семинарът беше открит от проф. Ирена Петева – ректор на УниБИТ. В приветствието си към участниците тя отбеляза: "Интелектуалната собственост не е само правен термин, а сърцето на всяко творческо начинание. Не е просто защита на идеи. Това е защита на мечти, на въображение и на иновации, които променят света".

Инж. Оля Димитрова, председател на Патентното ведомство на Република България, добави, че съвместните ни усилия изграждат култура на информираност и научен интерес към ползите и предимствата, които дава закрилата на обектите на индустриална собственост. Тя акцентира, че тази година мотото на Деня на интелектуалната собственост е: "Интелектуалната собственост и музиката: Усетете ритъма на ИС" (IP and Music/Feel the beat of IP). През 2025 г. честваме приноса на творците, изобретателите, които разширяват границите на иновациите и творчеството, за да създават музика, която обединява хората, предизвиква силни емоции, стимулира промяната и вдъхновява едно по-иновативно бъдеще“.

Специално видео-приветствие към участниците в семинара направи и изпълнителният директор на Службата на ЕС за интелектуална собственост (EUIPO) Жоао Неграо. Присъстващите бяха поздравени и от Мехти Меликов, директор дирекция "Авторско право" към Министерство на културата на България.

Семинарът продължи с пленарни доклади, които разкриха нови измерения на интелектуалната собственост.

Експерти от Патентното ведомство изнесоха презентации на тема "Правни и икономически аспекти на слогана като търговска марка на фирмата" и "Между хармонизация и гъвкавост: новата уредба на ЕС за промишления дизайн и нейните измерения на национално ниво".

Форумът имаше специална мисия да сближи науката с практиката и да представи как интелектуалната собственост влияе на изкуствата и бизнеса, отбелязват от Патентното ведомство.

В рамките на програмата беше подписан Меморандум за сътрудничество между Патентното ведомство и УниБИТ, в духа на необходимостта от съвместни усилия между академичните и държавните институции за насърчаване на устойчивото развитие и конкурентоспособността на българската икономика.

Източник: Патентно ведомство на Република България

Възможностите за бизнеса в сектор космос бяха представени в Пловдив

Заместник-министърът на иновациите и растежа (МИР) проф. Георги Ангелов откри първата за Пловдивския регион информационна сесия за възможностите за развитие в космическия сектор. Партньор на събитието е Индустриалният координатор на Европейската космическа агенция (ЕКА) за България.

В рамките на сесията български фирми и организации бяха запознати с успешни и вече реализирани проекти, както и получиха възможността да проведат индивидуални консултации с експерти от Агенцията. Предоставена беше още и информация по линия на сътрудничеството на страната ни с ЕКА в изпълнение на Плана за европейска кооперираща държава (ПЕКД) (Plan for European cooperating states (PECS)).

„Министерството на иновациите и растежа координира дейностите, свързани с космическата политика на страната ни и работи за засилване на международното ѝ участие в ЕКА, Агенцията на ЕС за космическа програма (EUSPA) и други глобални партньорства като споразуменията „Артемида“ на НАСА“, каза зам.-министър проф. Ангелов.

По думите му цел на МИР е да повиши нивото на членство на България в ЕКА. В момента страната ни е кооперираща членка на Агенцията, но чрез постепенно увеличаване на вноската ѝ към нея, ще бъде неин напълно асоцииран член, което ще позволи по-сериозно финансиране за българските проекти в сектора. Проф. Ангелов посочи, че миналата година вноската на страната ни е с половин млн. евро повече спрямо предходната, достигайки 2,5 млн. евро.

Зам.-министърът добави, че в края на септември 2025 г. предстои отварянето на 11-тата тръжна процедура на ЕКА за България. По предишните процедури са реализирани проекти, свързани с отчитане качеството на въздуха в градовете, позициониране на плаващи обекти в морска среда, изграждане на модели за развитие на микробното разграждане на отпадъци, космически хранителни модули за екипажите и мониторинг на земеделски и горски райони. Проф. Ангелов посочи, че за успеха на един проект е ключово участието на членове от научноизследователската област.

Източник: Министерство на иновациите и растежа

Министерството на иновациите и растежа подкрепя със 175 млн. лв. над 600 компании в област Пловдив

Министерството на иновациите и растежа подкрепя с общо 175 млн. лв. над 600 компании от Пловдив и региона по мерки от двете европрограми – за конкурентоспособност и иновации и наука и бизнес, както и по Плана за възстановяване и устойчивост. Общият бюджет на двете програми за програмния период е над 5 млрд. лв. До края на годината и по двете предстои обявяването на процедури за над 900 млн. лв. Това заяви заместник-министърът на иновациите и растежа Красимир Якимов на регионална конференция за икономическо партньорство и развитие в област Пловдив. Тя се проведе в „Тракия икономическа зона“ под патронажа на областния управител на Пловдив проф. Христина Янчева.

Зам.-министър Якимов призова бизнеса да бъде активен и да кандидатства по процедурите, които обявява Министерството на иновациите и растежа в подкрепа на българските фирми.

По думите му, за да се повиши конкурентоспособността на страната и да се развива инвестиционната среда е необходимо централната и местната власт, заедно с бизнеса, научните среди и международните партньори, да работят в синергия. Именно подобно взаимодействие между всички заинтересовани страни Якимов посочи като печелившата формула за успеха на най-добре развитата икономическа зона в България – „Тракия икономическа зона“. „Би било добре, ако този модел се репликира и на други места в България“, посочи още зам.-министърът.

Той бе категоричен, че трябва да се обърне внимание на проблемите, нуждите и възможностите пред българската индустрия, защото тя е повече от една четвърт от БВП на страната.

Якимов посочи още, че към днешна дата в област Пловдив МИР е сертифицирало 42 инвестиционни проекта на обща стойност от 1.4 млрд. лв., като са разкрити над 5 000 работни места. През миналата година бяха одобрени за предоставяне от страна на МИР 13.5 млн. лв. за довеждаща инфраструктура в областта.

Предстоящи събития

An Invitation to Participate

AIECI 2025 Exhibition

On behalf of the Organization for Creativity, Innovation, and Invention Promotion (OCIIP), we are pleased to invite you and your esteemed organization to participate in the **3rd Annual Africa International Exhibition for Creative Inventions (AIECI) 2025**, taking place **virtually on May 22, 2025**.

AIECI 2025 is a premier global platform designed to showcase groundbreaking inventions, foster cross-border innovation, and connect visionary minds from around the world. This event emphasizes the critical role of creativity and innovation in driving sustainable development, advancing technology standards, and shaping the future.

The previous edition of AIECI attracted over 134 inventions from 52 countries across all continents, establishing AIECI as a leading stage for inventors to collaborate, network, and redefine the boundaries of creativity.

Why Participate in AIECI 2025?

- Exhibit your invention to a global audience via our digital platform.
- Compete for AIECI Awards, celebrating creativity and innovation with recognition and prizes.
- Network with peers, mentors, and industry leaders from over 50 countries.
-

Event Highlights

- **Virtual Participation:** Accessible to innovators worldwide.
- **Global Exposure:** Showcase your work to an international community.
- **Capacity Building:** Gain insights into global innovation trends.

Benefits of Participation

- **Recognition:** Receive awards and certificates for outstanding contributions.
- **Networking:** Connect with innovators and institutions to form partnerships.
- **Visibility:** Amplify your invention's impact through our promotional channels.

Special Invitation Offer!

Normally \$75

\$40

SAVE 45% NOW!

Per Exhibition Slot (Virtual)

Register Today >>

Attachments for Your Reference

Official Invitation Letter: Outlines purpose, benefits, and the special offer.

AIECI 2025 Guidebook: Detailed instructions for registration and virtual participation.

Event Poster: Promotional material for sharing within your networks.

We are confident that your participation will enrich the event and inspire others. We look forward to welcoming you to AIECI 2025!

* * *

**MAY 22,
2025**

ABUJA, NIGERIA

REGISTER NOW >

www.ociip.org/aieci

+234 701 204 2000

info@ociip.org

CYBER CONF 2025

Конференция за киберсигурност
11 юни 2025, София, Интер Експо Център

Основни теми и програма

- **Кибератаки с изкуствен интелект (AI).** Съвременни атаки и тенденции в киберсигурността.
- **Киберпрестъпленията към бизнеса в България** - истории от реалния свят и методи за защита.
- **Стратегическо управление на киберрискове** - перспективи за мениджмънта на организациите.
- **Предизвикателства при внедряването на AI технологии в сигурността** – организационни и технологични аспекти.
- **Етични и правни рамки за отговорно използване на AI в киберсигурността.**
- **Новият Закон за Киберсигурност** - Готови ли сте за МИС 2?
- **Проактивни мерки и дългосрочни стратегии за съответствие с директивата и закона.**
- **Превенция и защита от кибер заплахи** - изграждане на план за действия при инциденти.
- **Политика за управление на информационната сигурност** - добри практики за мениджмънт и служители.
- **Дискусионен панел** - задайте вашите въпроси към експерти по киберсигурност.

Отстъпка за ранно записване до 20 май 2025 г.!
Местата са ограничени, направете регистрацията сега!

[Разгледайте подробна програма >>](#)

Лектори

Явор Колев
ЗК Лев Инс АД

Д-р Явор Тодоров
Експерт по киберсигурност към Министерство на отбраната

За кого е предназначена конференцията?

- **IT директори, мениджъри по информационна сигурност (CISO) и експерти**, които ръководят процесите по защита на дигиталната инфраструктура в компании и организации.
- **Собственици и управители на малки и средни предприятия (МСП)**
с фокус върху това как да предпазят бизнеса си от киберзаплахи и човешки грешки.
- **Експерти по информационна и мрежова сигурност**, ангажирани с техническата реализация на проекти по киберсигурност.
- **Юристи и консултанти, практикуващи в областта на киберсигурността и съответствието с Директива МИС 2**, новият Закон за киберсигурност и други регулаторни задължения ще бъдат важен акцент в конференцията.
- **Представители на държавната и общинска администрация** -
заради ключовото значение на сигурността в публичния сектор и критичната инфраструктура.
- **Банки, застрахователни компании и финтех организации** -
като силно засегнати сектори от дигитални атаки и нуждаещи се от високо ниво на защита.
- **Ръководители и специалисти по човешки ресурси и обучение** -
с цел внедряване на политики за повишаване на осведомеността за киберрисковете сред служителите.

Защо да участвам?

CYBER CONF 2025 предлага ценни знания и възможности за професионалисти и организации, стремящи се да засилят своята киберсигурност.

Ето няколко основни причини за участие:

1. Ще получите ценна информация за **най-съвременните кибер атаки** - Фишинг (Phishing), зловреден софтуер (Malware), атаки с рансъмуер (Ransomware), DDoS, SQL инжекции (SQL Injection), атаки чрез посредник (Man-in-the-Middle / MitM), Zero-day атаки, Brute-force атаки, Credential stuffing и др., **както и използването на AI свързано с тях.**
2. Конференцията ще предложи анализ на реални инциденти от България и Европа, допълнен с експертни съвети и **най-добри практики за защита и превенция**, които можете да приложите незабавно.
3. Ще бъдете запознати с изискванията на новия **Закон за киберсигурност и Директивата МИС 2**, което ще ви помогне в оценката на риска и разработването на ефективни процедури за съответствие.
4. Ще имате възможност **да изградите ценни професионални контакти**, да обсъдите **нови бизнес възможности** и да намерите **потенциални партньори** за бъдещи проекти.
5. **Ще имате възможност да участвате в дискуссионен панел**, където ще бъдат разгледани актуални въпроси и решения в сферата на киберсигурността, с възможност за директно задаване на вашите въпроси и казуси към експертите.

Знанията от днес = спестени загуби утре

Участието в CYBER CONF 2025 е инвестиция с висока възвръщаемост – стойността на билета струва по-малко от 1% от цената на една средностатистическа кибератака и е нищожна в сравнение със сумите, които се губят при щети или глоби за неспазване на новите изисквания на Директива МИС 2.

Киберзаплахите еволюират – еволюирайте и вие!

CYBER CONF 2025 ще ви даде знания, съвети и стратегии за по-добра дигитална сигурност.

Отстъпка за ранно записване до 20 май 2025 г.!

**IFIA Main Event: INTARG® – 18TH INVENTION EXPO:
KATOWICE, POLAND 3 TO 5 JUNE 2025**

Dear IFIA Members, Inventors and colleagues,

We are honored to invite you to participate in the INTARG® – 18th Invention Expo:
Katowice, Poland 3 to 5 June 2025

International Inventions and Innovation Show INTARG® in Poland is supported by leading Polish and international organizations. The 18th INTARG® 2025 is under the patronage of the Polish Government, the City of Katowice, and the World Intellectual Property Organization (WIPO), International Federation of Inventors Associations (IFIA). This support testifies to the quality and importance of this international event.

INTARG® is an initiative for promotion of the innovative products, technologies, and services, as well as innovations that already entered the market and commercialization of which has already begun.

Mission

- * Professional Platform for direct contact and cooperation of science, industry and business representatives
- * Development of innovation ecosystems
- * Technology transfer into the world of industry and business
- * Promotion and commercialization of inventions and scientific research
- * Find the financial, industrial and commercial partners
- * Obtaining international references: Grand Prix, WIPO and IFIA awards, medals, and others numerous prestigious prizes

Program

- * INTARG® Invention Contest;
- * LEADER OF INNOVATION® Contest and Young Inventors Contest
- * INTARG®EKO International Fair for Ecology and Environment (green technologies in energy, industry, transport, and everyday life).
- * Conferences, discussion panels with representatives of science and business
- * INTARG® International B2B Meetings. (By Enterprise Europe Network with a business support network in 60 countries). Free for INTARG® participants!
- * Workshops and networking cocktail
- * Opening and Award Gala Ceremony with concerts and other attractions
- * Cultural tour to Cracow

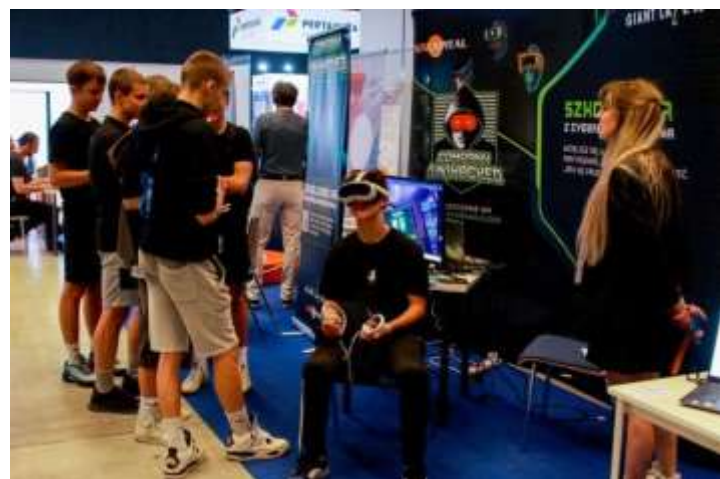
Contact:

Tel: +48 602 738 130^[1]_[SEP]

GSM/WhatsApp: +48 690 096 224

E-mail:^[1]_[SEP] intarg@haller.pl

Набира се група за обучение по **базово ниво на дигитални компетентности**. Условието е курсистът да бъде на трудов договор. Всички лекции ще бъдат качени онлайн и ще могат да се проследят и по друго време - след живото излъчване.

Завършилите базовото ниво продължават на следващите нива от обучението. Всички тези нива са безплатни за участниците, заплащат се от Агенцията по заетостта.

Приложено изпращаме хартиено заявление, което при заинтересованост от Ваша страна, се попълва и ни се изпраща с обратен e-mail.

Заявление

за предоставяне на ваучер за обучение по дигитална компетентност
Доставчик на услугата: Агенция по заетостта, ЕИК/БУЛСТАТ 121604974
Доставчик на обучението: ЦПО към ФНТС

Автор на електронно заявление:

Собствено име..... Бащино име:.....
Фамилно име:..... ЕГН:.....
Електронен адрес:.....(На този адрес ще получите ваучера)

Данни за контакт със заявителя:

Област:.....Община:.....
Населено място:..... Пощенски код:.....
Адрес:.....
Тел. Номер: (Актуален номер за връзка с вас)

Данните от настоящото заявление ще бъдат попълнени в електронното заявление в сайта на Агенцията по заетостта. Предоставените от мен лични данни в настоящото Заявление ще бъдат обработвани за целите на отчитане изпълнението на П "Развитие на човешките ресурси" (2021–2027), Националния план за възстановяване и устойчивост и Фонда за справедлив преход; че обработването на данни произтича от законово задължение на управляващия орган (УО)/структурата за наблюдение и докладване (СНД) на основание Регламент (ЕС) № 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕС) № 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета; Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета;

Администраторът на предоставените от мен лични данни е Агенция по заетостта, бенефициент по П "Развитие на човешките ресурси" и краен получател на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ): Адрес: 1000, София, бул."Княз Александър Дондуков" №3

Електронна поща: gdpr@az.government.bg Телефонен номер: +359 (0) 2 926 5397.

На официалната интернет-страница на Агенция по заетостта е публикувана "Политика за поверителност и защита на личните данни в Агенция по заетостта".

ЦПО към ФНТС

Подпис на заявителя:

СЪЮЗ НА ИЗОБРЕТАТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ОРГАНИЗИРА

КОНФЕРЕНЦИЯ

ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

3 юни 2025 г.

ЯМБОЛ

Дом на техниката, ул. "Джон Атанасов" № 8

Съорганизатори

Федерация на научно-техническите съюзи в България
Център за развитие на интелектуална собственост и технологичен трансфер
Селскостопанска академия
Институт за космически изследвания и технологии - БАН
Териториална организация на НТС – Ямбол
Дом на техниката - Ямбол
ПАМ МЕДИКА ЕООД

BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
SPACE RESEARCH AND TECHNOLOGY
INSTITUTE
BULGARIAN ASTRONAUTICAL SOCIETY

TWENTY-FIRST INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

**SPACE
ECOLOGY
SAFETY**

artist P. Stoyanov

21 – 25 October 2025
Sofia

Space Research and Technology Institute
Bulgaria, Sofia 1113, Acad. G. Bonchev St., bl. 1
(+359 2) 988 35 03, ses2025@space.bas.bg
www.space.bas.bg/SES

* * *

International Journal of Innovation and Technology Management

ИНСТИТУТ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ - КАРНОБАТ

8400 Карнобат, ул. "Индустиална" 1, тел.: 0559 22731

тел./факс: 0559 25847, e-mail: iz_karnobat@mail.bg

- Висококачествени, автентични семена
категории ПБ, Б и I-размножение от сортовете:
многореден ечемик – Веслец, Ахелой 2, ИЗ Бори, Божин
двуреден ечемик – Емон, Орфей, Лардея,
Кубер, Сайра, Одисей
пшеница – Миряна
и *овес* - Кехлибар

- Елитни животни (кочове, агнета, овце)

от породите:

Карнобатска местна
Карнобатска тънкорунна
Синтетична популация Българска млечна

Директорът на Институт по земеделие – Карнобат
проф. д-р Драгомир Вълчев и проф. д-р Дарина Вълчева
с купа и диплом за високо постижение в областта на селектирането
и отлично представяне на нов сорт
Зимен двуреден ечемик „Ермелина“
на XXIV изложение AGRA – ITI'2025,
проведено от 18 до 22 февруари 2025 г. в Пловдив

Фондация ЕВРИКА подкрепя проекти на талантиливи български деца и младежи в областта на науката, техниката и предприемачеството, насърчава обучението и специализацията, стимулира разширяването на младежкото международно научно и техническо сътрудничество, подкрепя младите изобретатели, учени и предприемачи, участва в разпространяването на научни, технически и икономически знания.

София 1000, бул. "Патриарх Евтимий" №1
телефони: (3592) 981-51-81, 981-54-83, 981-37-99
факс: (3592) 981-54-83
e-mail: office@evrika.org

STARA PLANINA HOLD PLC

Единственото издание у нас, в което може да намерите
оригинални научни и приложни материали
в областта на

АВИАЦИОННАТА И КОСМИЧЕСКАТА НАУКА И ПРАКТИКА

е списание

издание на

ИНСТИТУТ ЗА КОСМИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ТЕХНОЛОГИИ
при
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

e-mail: journal@space.bas.bg
<http://journal.space.bas.bg/>
Facebook: Aerospace research in Bulgaria

ИНСТИТУТ ЗА ИНОВАЦИИ

ИЗСЛЕДОВАТЕЛ

ISSN 1311-9443

Format A4

Списание “ИЗСЛЕДОВАТЕЛ” включва изследвания, модели, концепции, идеи и прогнози в областта на еволюцията, поведението, творческите процеси и структурата на системите, т.е. креативни аспекти на всяко знание.

Списание “ИЗСЛЕДОВАТЕЛ” се издава от 2001 г. То е издание на Българска Академия на Науките и Изкуствата. Включва статии и на автори извън Академията, които желаят да популяризират своите нетрадиционни концепции и иновации или да запазят авторските си права върху интелектуални продукти чрез представяне на тяхното описание в престижни световни библиотеки.

Желаещите да публикуват свои текстове или илюстрации в сборника е необходимо да ги изпратят на научния редактор акад. проф. д-р инж. Георги Ламбаджиев (georgilam@abv.bg).

Всеки автор, публикувал свои статии в списание “ИЗСЛЕДОВАТЕЛ” получава електронен екземпляр на съответния брой на списанието.

Съюзът на Изобретателите в България (СИБ) е сдружение с нестопанска цел в частна полза на изобретатели, патентни специалисти, селекционери и новатори от всички области на науката и техниката и функционира на принципите на доброволно членство, самоуправление и демократичност в съответствие със Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

СИБ е член на:

**Федерацията на научно-техническите съюзи
в България (ФНТС)**

**Международната федерация на асоциациите
на изобретателите (IFIA)**

ФЕДЕРАЦИЯТА НА НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЪЮЗИ (ФНТС)

е творческо-професионално, научно-просветно, неправителствено, неполитическо сдружение с нестопанска цел на юридически лица – съсловни организации, регистрирани по ЗЮЛНЦ, в които членуват инженери, икономисти и други специалисти от областта на науката, техниката, икономиката и земеделието.

ФНТС е съучредител и член на Световната федерация на инженерните организации (WFEO).

ФНТС членува и в Европейската федерация на националните инженерни асоциации (FEANI).

ФНТС е член на Постоянната конференция на инженерните организации от Югоизточна Европа (CO.P.I.C.E.E.), Глобалният Договор на ООН, Европейски млади инженери (EYE).

ФНТС осъществява двустранно сътрудничество със сродни организации от редица страни.

- ☛ ФНТС обединява 19 национални сдружения – научно-технически съюзи (НТС) и 34 териториални сдружения – ТС на НТС, в които членуват над 15 000 специалисти от цялата страна.
- ☛ ФНТС е собственик на еднолично дружество с ограничена отговорност "ИНОВАТИКС" ЕООД с предмет на работа инженерно-внедрителска дейност.
- ☛ Към ФНТС функционира Център за професионално обучение, лицензиран от НАПОО към Министерски съвет на Република България.

Контакти с Център за професионално обучение:
+ 359 2 989 33 79; e-mail: kvvo@fnts.bg

Дом на науката и техниката – град София, предлага зали под наем на атрактивни цени, прекрасни условия за провеждане на научно-технически мероприятия, международни симпозиуми, конгреси, конференции, курсове, концерти, коктейли и др.

Предлагаме ви зали с площ от 39 м² до 200 м².

Контакти за зали и офиси под наем:

инж. Марин Антонов: + 359 2 987 72 30; + 359 878 703 669; e-mail: m.antonov@fnts.bg
инж. Валентин Ставрев: + 359 2 986 16 81; + 359 878 703 720; e-mail: vstavrev2@hotmail.com
инж. Невена Дончева: + 359 2 986 16 81; + 359 878 703 714; e-mail: n.doncheva@fnts.bg

ФНТС, София 1000, ул. "Г.С.Раковски" №108, <http://www.fnts.bg/>